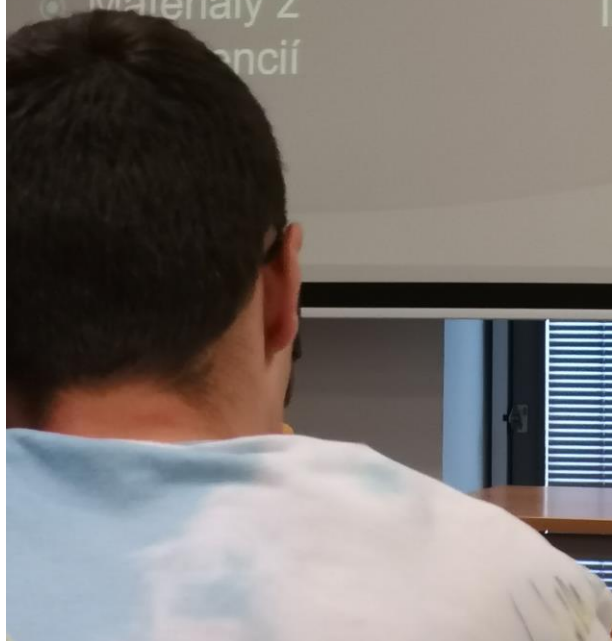

Špeciálne textové dokumenty

- Patentové dokumenty
- Normatívne dokumenty
- Firemná literatúra
- Kvalifikačné práce
- Výskumné správy
- Materiály z konferencií
- Nevychádzajú obvyklou bežnou formou, je možné ich nájsť v špeciálnych inštitúciách a databázach
- Nazývajú sa aj sivá literatúra

Obrazové dokumenty

- Grafika
- Fotografické dokumenty
- Kartografické materiály
- Výkresy
- Diagramy, schémy, ilustrácie
- Sú tvorené zobrazením alebo znázornením (výtvarným, fotografickým, schématickým...), ktoré komunikovaný obsah vizualizujú bezprostredne alebo pomocou značiek

Delenie dokumentov podľa pôvodnosti obsahu

Delenie je individuálne, záleží na odbore

- Primárny dokument (informačný zdroj)
  - Obsahuje informáciu, ktorá má pôvodný charakter
  - Obsahuje pôvodný popis alebo interpretáciu skutočnosti
  - Môže obsahovať informácie akéhokoľvek typu – obrazové, zvukové, animáciu...

Primárne dokumenty

- Pramene, v ktorých sa určitá informácia vyskytuje po prvýkrát
  - Výsledky výskumov, monografie, denníky, technické správy, normatívne dokumenty, patentové dokumenty
  - Maľby, fotografie...
  - Rozhovory...
  - Stavby, mince...

Sekundárne dokumenty

- Vychádzajú z primárnych dokumentov
- Cieľ – zhrnúť a lepšie usporiadať informácie z primárnych prameňov
- Hodnotia, analyzujú, interpretujú pôvodné informácie,
- Môžu byť menej presné než primárne pramene

Primárne pramene

- Správy z vedeckých objavov
- Výsledky experimentov
- Publikované výsledky vedeckých experimentov
- Zborníky z konferencií

Sekundárne pramene

- Analyzujú a interpretujú výsledky výskumu a vedecké objavy
- Publikácie o význame výskumu a vedeckých experimentov
- Recenzie výsledkov z niekoľkých experimentov alebo štúdií

Informačné inštitúcie
Fondové a pamäťové inštitúcie

Prečo...

sa zaoberať pamäťovými a fondovými inštitúciami?

„ťažko na cvičisku, ľahko na bojisku“

- vedieť, na aké informačné inštitúcie sa môžete obracať nielen počas štúdia ale aj počas života,
- každá inštitúcia vám môže ponúknuť rôzne informácie, služby a dokumenty a ďalšie informačné zdroje (prístup do rôznych databáz).

- dokázať sa v inštitúciách a ich službách orientovať,
- sústrediť sa na inštitúcie, ktoré sú kľúčové pre váš odbor.

Ak budete mať prehľad o vhodných informačných inštitúciách pre váš odbor, nestane sa, že nebudete vedieť, kde hľadať informácie.

Knižnice

- kultúrne, informačné a vzdelávacie inštitúcie,
- ich úlohou je zhromažďovať, spracovávať, uchovávať a sprístupňovať **organizované** zbierky dokumentov,
- dokumenty sú vyberané tak, aby uspokojili informačné potreby cieľových používateľov,
- sú zapísané v evidencii knižníc MK SR – zoznam knižníc Slovenskej republiky
<http://www.mksr.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedictvo-/kniznicny-system/kniznice-156.htm>

Systém knižníc v SR

- národná knižnica
  - Slovenská národná knižnica www.snk.sk,
  - najväčšia knižnica v SR,
  - spravuje univerzálny knižničný fond, ktorý je doplnený o špeciálne fondy,
  - trvalo uchováva konzervačný a historický fond,
  - buduje a sprístupňuje špeciálne databázy,
  - dokumenty sprístupňuje v špeciálnych študovniach – univerzálna, mikrofilmová, multimedialna, Študovňa Archívu literatúry a umenia, Študovňa národného biografického ústavu.

Vedecké knižnice

Univerzálne vedecké knižnice:

- Univerzitná knižnica v Bratislave www.ulib.sk,
  - fondy tvoria: slovenská literatúra – v relatívnej úplnosti je zastúpená novšia literatúra a tlač získavaná v rámci povinného výtlačku,
  - zahraničná literatúra – z odborov spoločenských vied v širokom chápaní, prírodných vied, ich hraničných a priekopových disciplín, nadobúda sa literatúra v slovanských jazykoch a ďalších európskych jazykoch.

Ďalšie vedecké knižnice

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici,

Štátna vedecká knižnica v Košiciach,

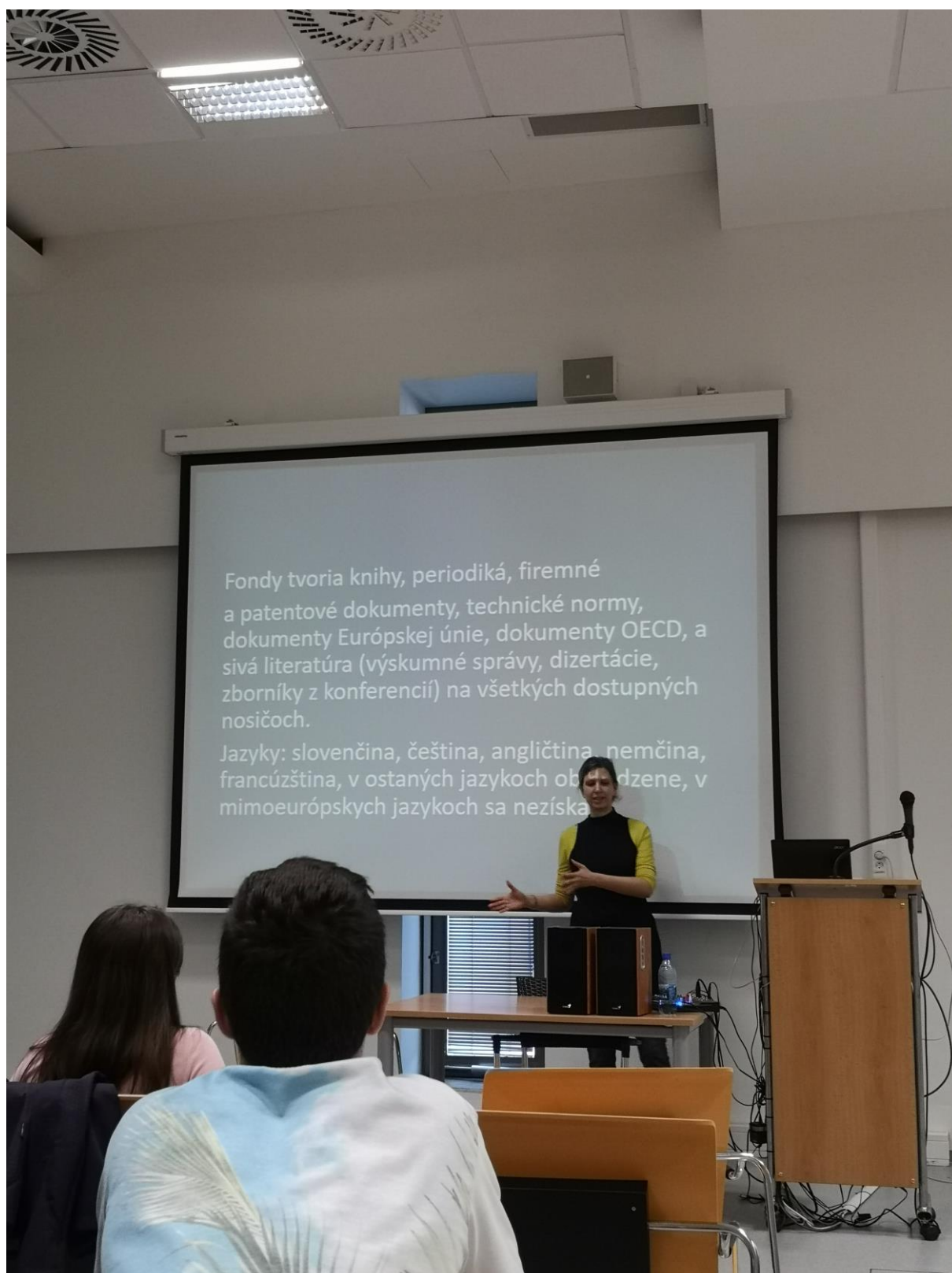
Štátna vedecká knižnica v Prešove,

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied

v Bratislave – www.uk.sav.sk

univerzálny knižničný fond zo všetkých vedných odborov a jazykových oblastí,

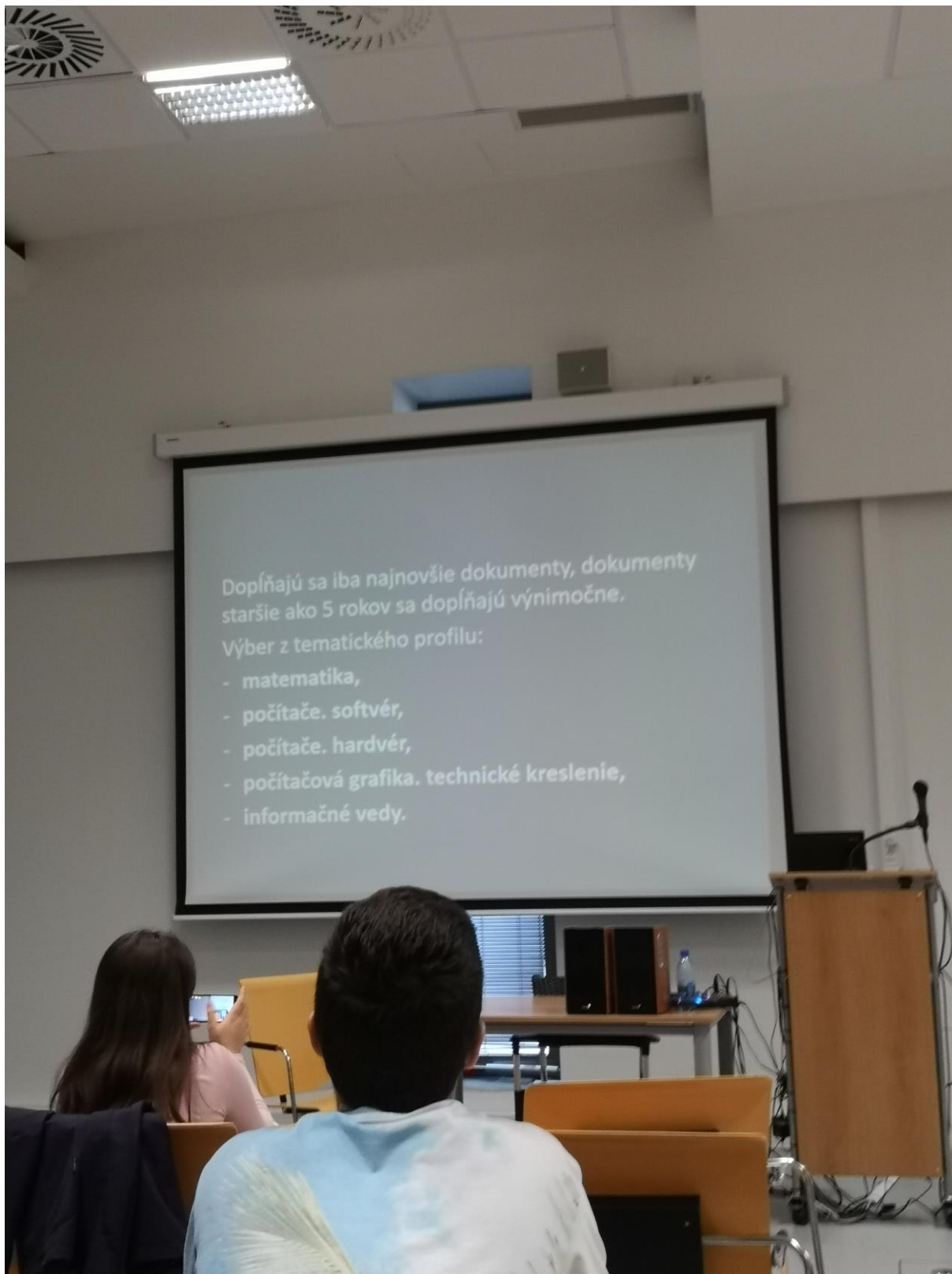
- encyklopedická literatúra, literatúra interdisciplinárneho zamerania,

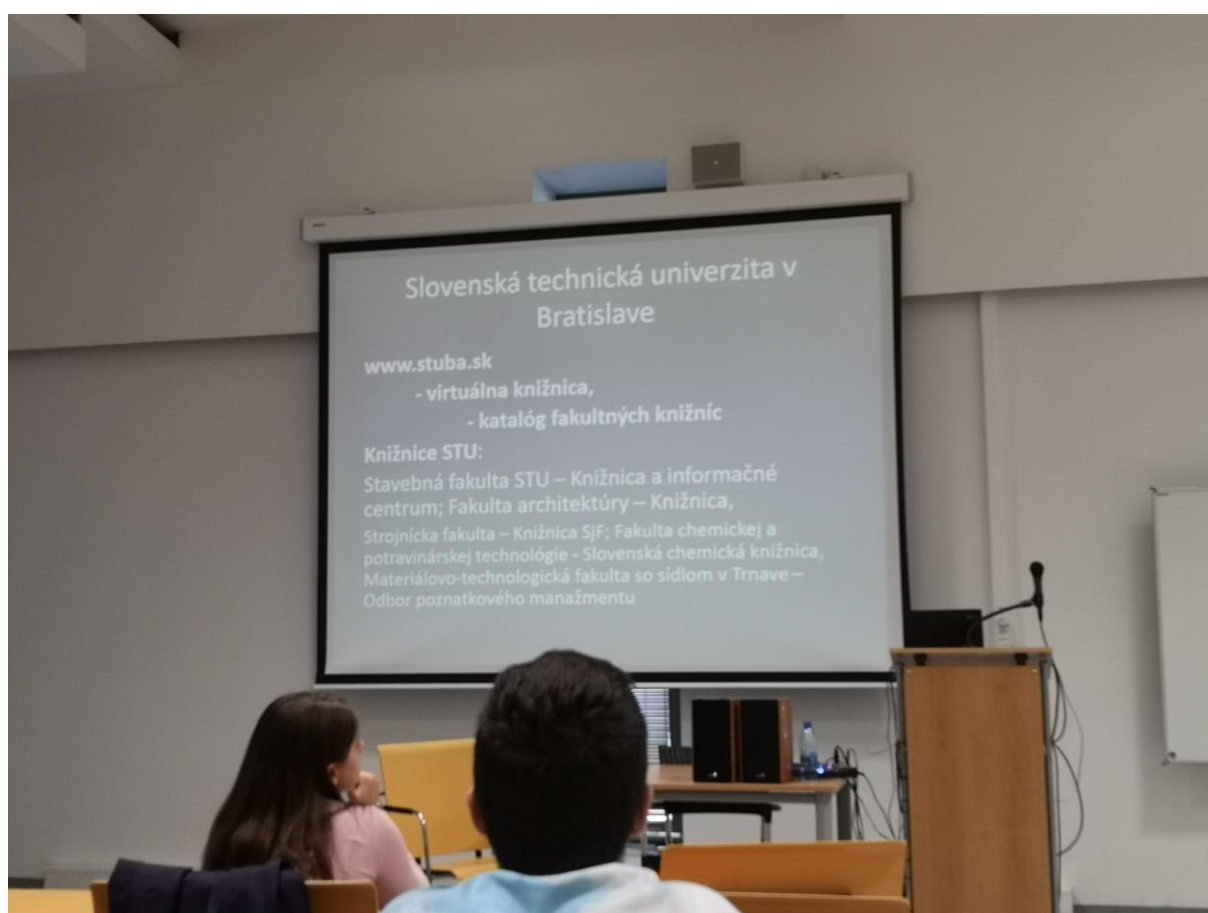
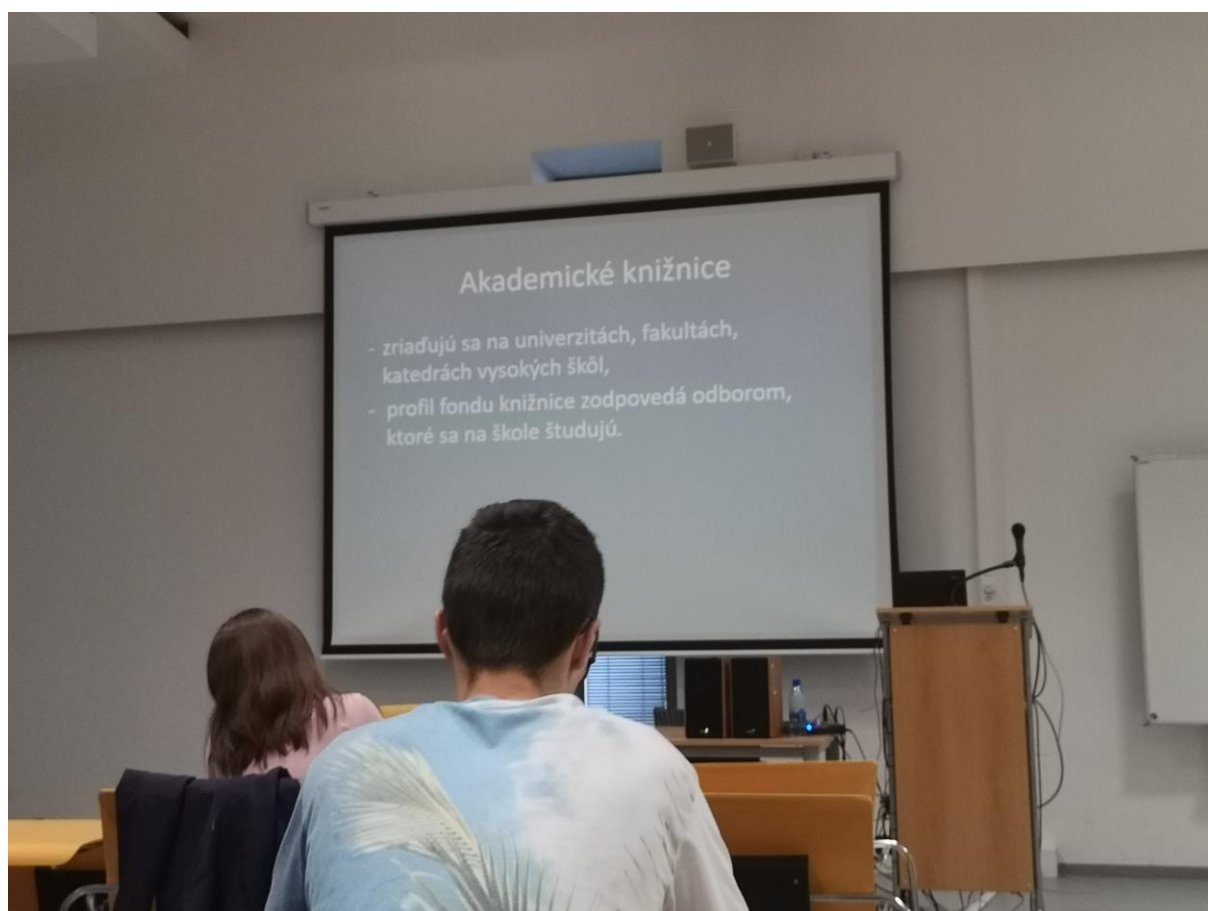

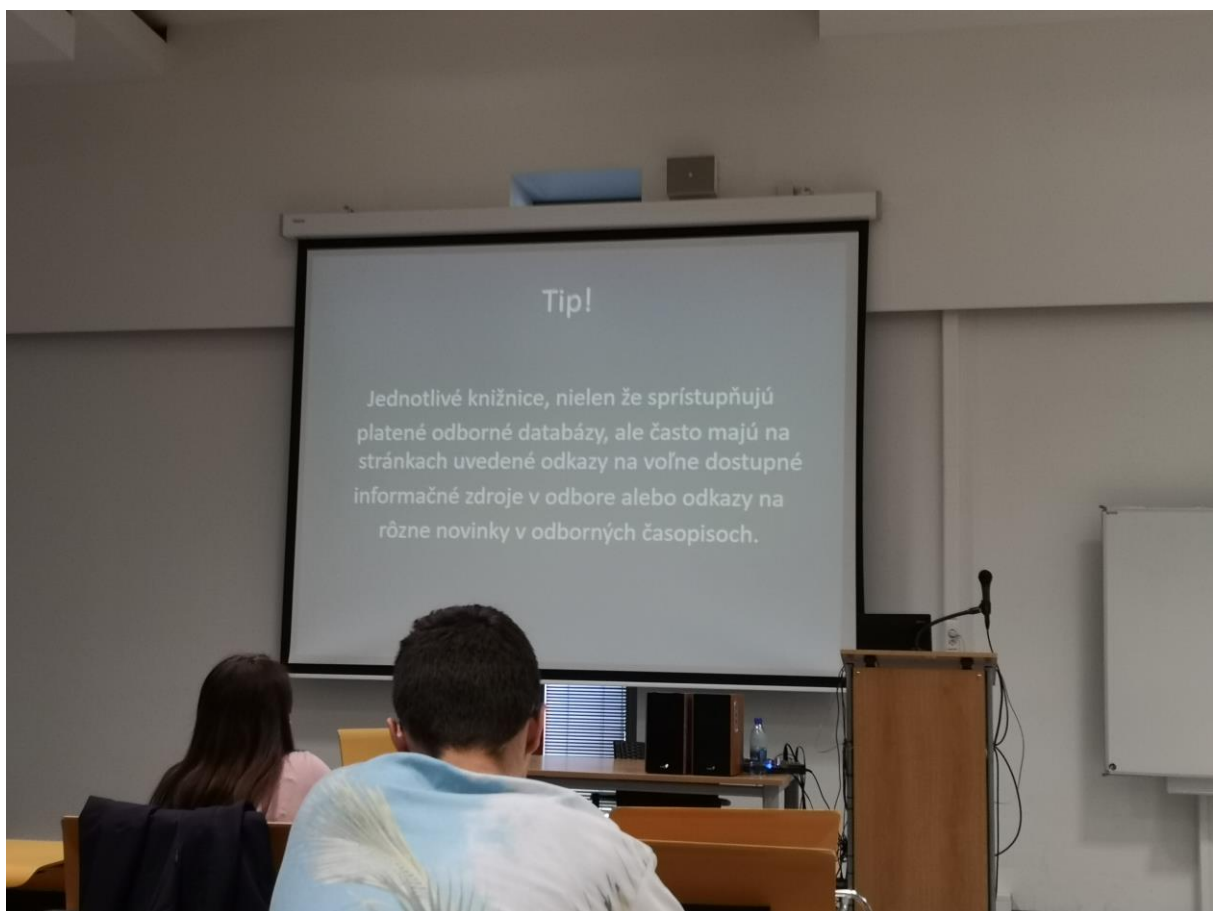
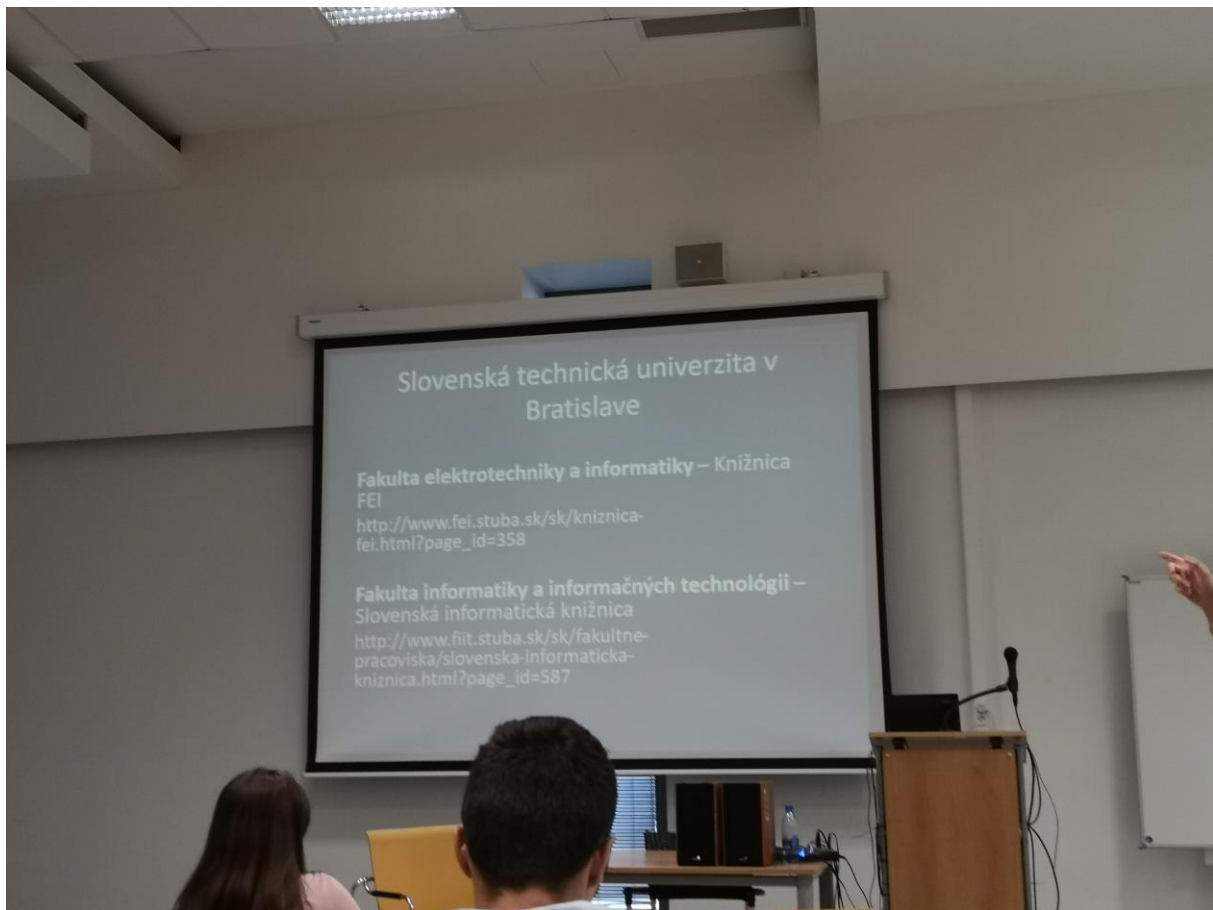

Dopĺňajú sa iba najnovšie dokumenty, dokumenty
staršie ako 5 rokov sa dopĺňajú výnimočne.
Výber z tematického profilu:

- matematika,
- počítače. softvér,
- počítače. hardvér,
- počítačová grafika. technické kreslenie,
- informačné vedy.

Knižničné služby

- výpožičné,
- medziknižničné výpožičné služby,
- medzinárodné medziknižničné výpožičné služby,
- konzultačné služby,
- reprografické služby,
- , verejné internetové pracoviská.

Informačné služby

- väčšinou stála konzultantská služba, ktorá podáva čitateľom a návštevníkom knižnice informácie o jej službách a knižničných fondoch,
- poradí ako sa orientovať a vyhľadávať v katalógoch, ako postupovať pri vypožičiavaní dokumentov z fondov knižnice, a ako postupovať pri vyhľadávaní vo fondoch slovenských a zahraničných knižníc.

Referenčné služby

- poskytujú sa na konzultačných miestach v súlade so zameraním knižnice,
  - konzultácie pri výbere literatúry na určitú tému,
  - bibliografické inštruktaže zamerané na využívanie sekundárnych prameňov,
  - lokačné informácie z katalógov fondov knižnice, z domácich a zahraničných súborných katalógov, a katalógov

Reprografické služby

- vyhotovenie kópií dokumentov z fondu knižnice,
- samoobslužné skenery, kopírky, tlačiarne,
- obsluhované skenery, kopírky,
- spoplatnené služby.

Spýtajte sa knižnice

- Ask your library,
- primárnym cieľom je odpovedať na prípadné otázky, podnety používateľov,
- určená na pomoc pri výbere kníh, hľadaní informačných zdrojov, vyhľadávaní v databázach, odpovede na otázky súvisiace so službami knižnice.

Digitalizačné služby

- väčšinou v digitalizačnom stredisku,
- skenovanie z mikrofilmových a tlačných dokumentov z fondov knižnice,
- plnofarebná digitalizácia historických dokumentov,
- elektronické zasielanie dokumentov,
- samoobslužné skenovanie...

Múzeá, galérie, archívy

Múzeum – zhromažďuje, dokumentuje, ochraňuje, vystavuje, interpretuje hmotné dedičstvo a s ním súvisiace informácie.

Slovenské národné múzeum www.snm.sk

Galérie – inštitúcia, ktorá zhromažďuje, ochraňuje a vystavuje umelecké diela.

Slovenská národná galéria www.sng.sk

Archív

Inštitúcia určená na uchovávanie, ochraňovanie, evidovanie a sprístupňovanie **písomných prameňov** (listinných materiálov), ktoré vznikli v rámci činnosti štátnych, mestských a obecných orgánov, alebo iných právnických a fyzických osôb.

Slovenský národný archív -

<http://www.minv.sk/?slovensky-narodny-archiv-1>

Archívy zoznam:

<http://www.minv.sk/?archivy>

Špeciálne inštitúcie

Úrad pre normalizáciu metrologiu a skúšobníctvo
Slovenskej republiky www.unms.sk

- činnosti vykonávané v oblasti technickej normalizácie,
- tvorba, schvaľovanie a vydávanie technických noriem,
- virtuálna predajňa technických noriem
www.sutn.sk, študovňa technických noriem
CVTISR